

**Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Гайтән авыл жирлеге Советы**

КАРАР

18 июль 2019 ел

№ 103

**«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органының законнарга һәм муниципаль норматив
хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне
раслау хакында**

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенән жирле үзидарә органы эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү буенча «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Гайтән авыл жирлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органының законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органына:

үз нормаларын чыгару эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмә үтәлеше өчен жаваплы кешеләрне билгеләргә;

жаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

4. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталына (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Нурлат муниципаль районның мәгълүмат сайтына урнаштырырга.

5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

6. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көннән ун көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Гайтән авыл жирлеге
Советы рәисе

Н.В.Авдеева

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Гайтән авыл жирлеге
Советының 2019 елның 18
июлендәге 103 номерлы
каравы белән расланган

**«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив
хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары законнарына һәм норматив хокукий актларына үзгәреш керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлек алыш баруны күздә тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органы мониторинг үткәргендә Нурлат муниципаль районы Советы, Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының юридик хезмәте (юридик бүлгеге) белән хезмәттәшлек итә.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнен максатлары булып:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, аларга үзгәреш керту яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжлары барлыгын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләр, каршылыклар, бушлыкларны, хокукий жайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының хокукий-норматив базасын системага китерүне тәэмүн итү;

муниципаль актларда ришвәтчелек факторларын ачыклау;

гамәлдә файдаланылмаган (әһәмиятен югалткан) яки кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтиҗәлелеген арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтиҗәлелеген киметә торган факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актлар үтәлешен тикшерүгә ярдәм күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Гайтән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы, муниципаль актлары.

7. Мониторинг үткәрүнен нигезләре булып:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту

хокукий жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат

чаралары мәгълүматы;

гражданнарың, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафынан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәссе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафынан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гаммәви тыңлаулар, ижтимагый фикер альшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары керә.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнен 4 пунктында курсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәклө мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәнен 6 пунктында курсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалиу эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актларын анализлау аша башкарыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнән жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнәң вәкиллекле органы карагы нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының түбәндәгеләрне тәкъдим итүче автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле курсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант» мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контролъгә куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керүне;

«Гарант» мәгълүмат системасын хокукий жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керүне;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керүне.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнен 9 пунктында курсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда түбәндәгә критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кешә һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгели торган югарырак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт кабул иткәндә жирле үзидарә органы вәкаләтләре чигендә эш итү;
муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;
ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;
хокук нормалары коллизиясе;
юридик-техник характеристагы хаталар булу;
кулланган вакытта муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;
норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;
норматив хокукый актларны куллануның бертоорле практикасы булмау;
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлеге;
муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында законны көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Мониторинг нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларны үзгәртүгә кiterә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланган очракта:

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану, яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнэ;

муниципаль актларны юридик көч актларына туры китерүгә юнәлдерелгән башка чарапар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручи федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә мониторинг үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнардан, юридик затлардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиите органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан кергән мәрәжәгать, шулай ук прокуратура мәгълүматы торган очракта, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мондый мәрәжәгать һәм мәгълүмат кергән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мәрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекти үзләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, элеке нигезләмәнең 14 пунктындағы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән көннән ике айдан да соңға калмыйча үткәрелә.

16. Лица, ответственные за проведение мониторинга, отчитываются перед руководителями органов местного самоуправления о результатах мониторинга не позднее 5 числа месяца, следующего за отчетным.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүнен башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасын, мониторинг үткәрү нигезләрен алырга тиеш.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат):

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә

юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне үз өченә сыйдырырга мөмкин.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законда каралган тәртиптә һәм вакыт аралыгында Татарстан Республикасы муниципаль хокукий актлар регистрына керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен элек анда кертелгән актлар түгел, мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнегрә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукий җайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.